

Co bych si více mohla přát?

S Dagmar Mazákovou o vzdělávání žáků s více vadami

Ostrov pohody a klidu – tak se dá nazvat Soukromá základní škola speciální pro žáky s více vadami v Ostravě. Má charakter školy rodinného typu, a to nejen tím, že sídlí ve dvou vilkách se zahradami v Mariánských Horách...

Když v roce 1992 vznikla, byla první svého druhu na Moravě a druhá v tehdejší Československu.

„Přestože jsem v tom roce netušila, co je kombinovaná vada, působení na takzvané velké škole mě neuspokojovalo a chtěla jsem dělat něco jiného,“ říká ředitelka školy Mgr. Dagmar Mazáková. „Ten rozdíl jsem cítila v prostředí, možnostech i přístupu. A povedlo se. Naši žáci dostávají péči ryze individuální a komplexní. Musí to tak být, protože všichni mají handicap kombinovaného charakteru a ze čtyřiapadesáti žáků jich má třicet diagnózu dětského autismu.“

• Můžete onen individuální přístup k žákům nějak přiblížit?

Veškerý chod a režim školy, vybavení tříd, výchovně-vzdělávací a zdravotně-rehabilitační péče, odpolední družinové aktivity, rozdělení žáků ve třídách, vybavení speciálními pomůckami, to vše je podřízeno specifickým potřebám našich žáků. Kromě toho si s nimi tykáme – s úctou – a když to jde, doslova z nich děláme své kolegy. Například Zuzana Kučerová u nás vychodila s Downovým syndromem základní školu a nyní chodí pomáhat při výuce Petru Kovářovi. Nebo

Dagmar Mazáková (vlevo) a Zuzana Kučerová

náš absolvent Martin Holý je kolegou se vším všudy, na čtyřhodinový úvazek denně.

• Zmínila jste zdravotně-rehabilitační péči. Ta ve vaší škole konkrétně znamená co?

V suterénním prostoru, v budově na ulici Železárenská, je vybudována rehabilitace a vodoléčba. Fyzioterapeut zde provádí individuální cvičení s dětmi, tedy polohování, cvičení a nápravu vadného

držení těla, relaxaci a podobně. Vodoléčba je vybavena speciální vanou s vířivou koupelí i masážním stolem.

V budově na ulici Wolkerova pak máme ergoterapeutické pracoviště, kde žáci pracují pod vedením kvalifikovaného ergoterapeuta. Vyrábějí zde drobné předměty a pracují s rozličnými materiály. Rovněž využívají malou relaxační místnost k uvolnění.

Kromě toho – k pravidelným odpoledním aktivitám v rámci družinové činnosti patří kroužky rehabilitačního plavání, hippoterapie, kroužek výtvarný, hudební, keramický, dramatické výchovy nebo výuka hry na zobcovou flétnu. Každoročně se navíc žáci školy účastní ozdravných pobytů v České republice i v zahraničí.

• Při tak rozmanité činnosti s dětmi může docházet k situacím, které se z pohledu přísné logiky jeví třeba až absurdně. Jak je personál zvládá?

Máte pravdu v tom, že žáky s více vadami může správně učit jen proškolený a moudrý, empatický personál. Zvláště v dnešní době, kdy jsou diagnózy čím dál složitější. Proto se my sami také školíme a jeden z významných kurzů, které jsme v rámci projektů Evropské unie absolvovali, je Feuersteinova metoda. Učitelé při ní zásadně mění přístup k výuce. Látka, kterou chce učitel probírat, je totiž připravena pro žáka a nikoli pro lekci samotnou. Mottem celého souboru, všech cvičných

Žáci se projevují spontánně

Snímek z výuky

sešitů je pak věta: Nechte mě chvíli, já si to rozmyslím...

No, a pokud jde o občasně absurdity, ty jsou přece také zdrojem poučení.

• **Na webových stránkách máte fotografie desítek mimoškolních akcí z oblasti sportu, zábavy, vzdělání i různých terapií. Jejich zajišťování nejspíš není jednoduché...**

Jistě, vezmete si třeba jen přepravu – právě proto k ní využíváme školní automobil Ford Tranzit. Ale účast žáků při těchto aktivitách považujeme za důležitou

součástí naší péče. Organizace ozdravných pobytů, výletů a dalších akcí mimo Ostravu je samozřejmě taky náročná, jak po stránce organizační, tak i po stránce programové. Na druhé straně mají tyto aktivity nesmírně pozitivní dopad na rozvoj žáků, na jejich samostatnost, získávání nových zkušeností, zážitků i vědomostí. A pro pedagogy a vychovatele jsou tyto aktivity rovněž důležitou zkušeností i možností, jak své žáky co nejlépe poznat a ocenit.

• **Když se ohlédnete zpátky, na těch**

Ukázka pohybové aktivity

Certifikát opravňující k výuce podle Feuersteinovy metody má část textu v arabštině.

uplynulých dvacet let, jaký máte pocit?

Naplnuje mě to. Vnímám spokojené žáky i rodiče, kterým odlehčujeme v jejich údele. My se na děti těšíme a ony to umí vracet – jsou bezelstné, upřímné... Navíc jsem v kolektivu ochotných, vzdělaných lidí, kteří mají svoji práci rádi, a naše vztahy jsou postaveny na důvěře. Co bych si mohla více přát?

S Dagmar Mazákovou rozmlouval Jiří Muladi

Kontakt

Soukromá základní škola speciální pro žáky s více vadami, Ostrava, s.r.o.

- Železárenská 880/5, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory, tel.: 596 621 283.
- Wolkrova 817/5, 709 00 Ostrava-Hulváky, tel.: 596 630 733.
- Mgr. Dagmar Mazáková, ředitelka školy, e-mail: dmazakova@quick.cz; www.skoly.unas.cz.

Marita Asinde

V roce 2002 si kolektiv školy na dálku adoptoval další „žákyni“ – Maritu Asinde z Ugandy. Díky dobrovolným příspěvkům má vždy po dobu jednoho roku financovány školní pomůcky, uniformu a zdravotní péči, přičemž na korespondenci s Maritkou se podílejí také žáci školy.